

Navodilo za starše

NADOMEŠČANJE TEKOČIN PRI BRUHANJU IN DRISKI

DRISKA ali BRUHANJE = IZGUBA TEKOČINE + MANJŠI VNOS SKOZI USTA

NORMALNE POTREBE PO TEKOČINAH DNEVNO:

- 100 ml na kg telesne teže do 10 kg otrokove teže na dan
- + 50 ml na kg telesne teže za vsak kg nad 10 kg, do 15 kg otrokove teže na dan
- + 20 ml na kg telesne teže za vsak kg nad 15 kg na dan

PRIMERI: otrok ima 9 kg : potrebuje 900 ml tekočine dnevno
otrok ima 14 kg: potrebuje 1000 ml + 200 ml = 1200 ml tekočine dnevno
otrok ima 17 kg: potrebuje 1000 ml + 250 ml + 40 ml = 1290 ml tekočine dnevno

Akutno infekcijsko drisko zdravimo z **NADOMEŠČANJEM TEKOČINE**, ki jo otrok izgublja z odvajanjem tekočega blata.

Če otrok tudi **BRUHA**, mu nadomeščamo manjše količine tekočine tudi med bruhanjem. Na 5 - 10 minut mu ponudimo nekaj žlic vode, čaja ali soka.

Ko otrok preneha bruhati, mu moramo **NADOMESTITI** izgubljeno **TEKOČINO** in **MINERALE**.

Ocenimo stopnjo dehidracije (**izgube tekočine**) :

- Koliko krat je bruhal? Če je v nekaj urah bruhal zelo pogosto, bo rehidracija s pitjem težka.
- Koliko je otrok star? Mlajši otrok = težja rehidracija
- Ocenimo izgubo telesne teže! Če le moremo, otroka stehamo, ko začne bruhati in po končanem bruhanju. Če je izgubil več kot 5 % telesne teže, je že dehidriran !
- Ocenimo videz otroka: suhe, razpokane in živo rdeče ustnice, suh in belo obložen jezik, temneje obrobline in upadle oči, joka brez solz, pri dojenčku: vdrta mečava – so znaki **dehidracije!**
- Opazujemo, kako otrok lula! Otrok , ki je dehidriran, ne lula, saj tako pomaga zadrževati vodo v telesu.
- Če ima **povišano telesno temperaturo**, bo potreboval še več tekočine.

Tekočine in minerale nadomeščamo z **ORALNO REHIDRACIJSKO TEKOČINO (ORT)**. Pripravimo jo:

- Vedno svežo.
- Upoštevamo predpisane količine praška in vode.
- Prenehamo z ORT, ko otrok ne bruha več in ne odvaja več tekočega blata.

Običajno otrok ne želi več piti ORT takrat, ko je telo ne potrebuje več!

Ostalih zdravil (zdravila proti krčem, odvajala, zdravila proti slabosti) pri driski NE DAJEMO, SAJ DOKAZNO NE PRIPOMOREJO K HITREJŠI OZDRAVITVI.

KDAJ MORAMO K ZDRAVNIKU?

Ko je otrok že dehidriran (glej oceno dehidracije zgoraj) in odklanja pitje ter je zaspan in apatičen, bled, ne lula že več kot 3 – 5 ur oziroma po 3 urah lula le malo temnega zgoščenega urina in se njegovo stanje ne izboljšuje!

DIETA PRI INFEKCIJSKI DRISKI *NI POTREBNA!*

DIETA NE SKRAJŠA POTEKA DRISKE, lahko pa dolgotrajna dieta škodljivo vpliva na otrokovo rast in razvoj!

OTROKA HRANIMO TAKOJ, KO JE NEHAL BRUHATI IN SMO GA V PRVIH URAH REHIDRIRALI. PONUDIMO MU URAVNOTEŽENO NORMALNO ZDRAVO PREHRANO, Z NORMALNIM RAZMERJEM OGLJIKOVIH HIDRATOV, MAŠČOB IN BELJAKOVIN.

DOJENI OTROCI: matere naj otroke dojijo dalje, čim večkrat, ob rehidraciji z ORT. Materino mleko deluje zaščitno.

ZALIVANI OTROCI: rehidracija z ORT ter hranjenje z običajno mlečno mešanico.

NE DAJEMO HUMANE 9, HN25 IN PODOBNIH PRIPRAVKOV!!!

DA: MLEKO, URAVNOTEŽENA PREHRANA, SLADKOR

DA: BISTRI SADNI SOKOVI, Z VODO REDČENI GOSTI SADNI SOKOVI, SADNI ČAJI.

DA: PROBIOTIKI

ORALNA REHIDRACIJSKA TEKOČINA

sestavine	Teža g/L
NaCl SOL	2,6
Glukoza SLADKOR	13,5
Kalijev klorid	1,5
Natrijev citrat	2,9
VODA	1 L

DOMA PRIPRAVLJENA ORALNA REHIDRACIJSKA TEKOČINA

sestavine	
SLADKOR	6 poravnanih žličk
SOL	1 poravnana žlička
prekuhana VODA	1 L
Pomarančni ali limonin sok za okus	

Pripravili:

Tatjana Grmek Martinjaš, dr.med., specialistka pediatrije in solske medicine

prim. Tatjana Lužnik Bufon, dr.med., Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja